

ІНФОРМУВАННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ПРИЙОМУ ВИБОРЦІВ

ЛЬВІВСЬКА МІСЬКА РАДА

2018 р.

атестація
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Зміст

Вступ та методологія	6
Резюме	12
Оприлюднення інформації про депутатів та прийом громадян	13
Оприлюднення інформації про депутатів	13
Оприлюднення інформації про прийом громадян	15
Інформація про графік, час і місце прийому громадян	16
Проведення фактичного прийому громадян	20
Підзвітність	25
Звітування за 2017 рік	25
Інформування про діяльність депутатів	28

Дослідження “Атестація депутатів місцевих рад 2018: Львівська міська рада”

Звіт за результатами громадського моніторингу здійснення депутатами ЛМР особистих прийомів виборців та інформування про свою діяльність

Авторський колектив: Тарас Радь, Анжеліка Зозуля, Ксенія Янко (Громадянська мережа ОПОРА у Львові)

У цьому звіті представлені проміжні результати моніторингу відкритості та прозорості діяльності депутатів Львівської міської ради, що включають такі показники як доступність інформації про місцевих депутатів на офіційних сайтах Львівської міської ради, інформування громадян про графік та місце проведення прийому, контактні відомості для зв'язку, здійснення особистого прийому виборців, а також поточне інформування виборців про свою діяльність у 2018 році.

Проект “Атестація депутатів місцевих рад” реалізовується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» разом з партнерськими організаціями за підтримки Національного фонду демократії (NED, США). У

Львові ініціативу реалізовує Громадянська мережа ОПОРА.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

Громадянська мережа

Вступ та методологія

Про “Атестацію депутатів місцевих рад”

Результати чисельних громадських спостережень свідчать про багатокомпонентність проблеми невисокого рівня відкритості, прозорості, доброчесності та підзвітності виборцям депутатів органів місцевого самоврядування, найбільш небезпечним наслідком якої є низький рівень довіри громадян до представницьких інститутів, в тому числі – до місцевих рад¹.

Однією з основних складових проблеми є базова непоінформованість виборців: як через неефективне використання доступних для місцевих депутатів каналів комунікації, так і через незабезпечення доступу до такої інформації з боку депутатів. Нестача необхідної інформації про діяльність місцевих депутатів призводить до зниження показників прозорості реалізації ними своїх функцій, а також до істотного падіння рівня підзвітності виборцям. Окрім того, попередній досвід реалізації кампаній громадських моніторингів виконання повноважень місцевих депутатів Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» свідчить ще й про невиконання обов'язків, покладених на депутатів місцевих рад профільним законодавством.

Практичними складовими проблеми є: недоступність для громадян офіційної інформації про депутатів, неналежна практика проведення прийомів громадян, відсутність з боку депутатів інформування про свою діяльність, або ж формальне інформування без двосторонньої комунікації. Сюди ж можемо віднести і невідповідність діяльності депутатів антикорупційним стандартам: інформування широкого загалу про статки, оприлюднення інформації про приватні інтереси та врегулювання конфлікту інтересів за умови його виявлення.

З боку самих депутатів загальний низький рівень відповідальності перед громадянами,

¹ Third Annual Ukrainian Municipal Survey. 20 January – 12 February, 2017 Conducted by Rating Group Ukraine on behalf of the Center for Insights in Survey Research // <http://www.iri.org/resource/ukraine-poll-local-outlook-improves-national-pessimism-remains-high>

часто виправдовується громадськими засадами представницьких функцій: відсутністю платні за виконання законних обов'язків (відвідування пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, участі в підготовці та розгляді проектів рішень місцевих рад, поданні депутатських запитів на вирішення ідентифікованих проблем громадян, тощо). Усвідомлюючи комплексність згаданої проблеми, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» у 2015 році ініціювала громадську кампанію персональної оцінки результатів діяльності депутатів Одеської міської ради VI скликання («Атестацію депутатів» Одеської міської ради).

З 2016 року за підтримки [Міжнародного Фонду «Відродження»](#) організація розпочала пілотування ініціативи в 8 місцевих радах Одеської області, розширивши географію проекту на новообраних депутатів Одеської обласної, Одеської, Ізмаїльської, Білгород-Дністровської, Котовської, Ренійської, Татарбунарської, Роздільнянської міських рад Одеської області.

У 2017 році аналогічне персональне оцінювання діяльності депутатів – «Атестація депутатів місцевих рад» – поширилося на 7 міських рад: Рівненську, Львівську, Сумську, Черкаську, Дніпровську, Краматорську, Херсонську та здійснювалося за підтримки Національного фонду за демократію (NED). З 2018 року громадською кампанією «Атестація депутатів місцевих рад» охоплені міські ради 16 обласних центрів: Вінниці, Дніпра, Івано-Франківська, Краматорська, Кропивницького, Луцька, Львова, Миколаєва, Одеси, Полтави, Рівного, Харкова, Херсона, Хмельницького, Черкас та Чернігова, міська рада м. Київ, а також Одеська обласна рада, Білгород-Дністровська, Ізмаїльська, Роздільнянська та Ренійська міські ради.

Оцінювання діяльності депутатів зазначених міських рад здійснюють партнерські організації, які на постійній основі займаються просуванням принципів відкритості, прозорості, підзвітності та доброчесності органів місцевого самоврядування у відповідних містах: Рівненське та Львівське представництва Громадянської мережі ОПОРА, Черкаська обласна

організація ВГО «Комітет виборців України», Дніпропетровська обласна громадська організація "Дніпропетровський координаційно-експертний центр з питань регуляторної політики", ГО «Точка доступу» та Херсонська обласна громадська організація «Комітет виборців України», ГО «Хмельницька ініціатива», Громадська Організація "Центр Політичних Студій", ОПОРА Харків, Центр Політичного Аналізу та Виборчого Консалтингу, Громадська організація "Центр громадської активності"Результат", Громадська організація "Агентство економічного розвитку", Антикорупційна платформа «Інтегриті ЮА», Громадська організація "Асоціація Політичних Наук", Громадська організація "Полтавська платформа", Громадська організація "Агенція міських ініціатив".

Ініціатива реалізується з метою підвищення рівня відповідності діяльності місцевих депутатів українському законодавству та практикам належного управління за допомогою персоніфікованої оцінки кожного депутата, а також сприяння підвищенню обізнаності населення про діяльність місцевих депутатів.

Складовими ініціативи є:

1. здійснення персонального оцінювання місцевих депутатів відповідно до набору доступних для об'єктивного вимірювання критеріїв, які характеризують комплекс реалізації статусу депутата місцевої ради;
2. додаткове об'єктивне оцінювання за результатами опитування локальних експертів на тему здійснення повноважень місцевими депутатами;
3. розробка персональних рекомендацій для кожного оціненого місцевого депутата щодо підвищення якості реалізації ним повноважень та, відповідно, підвищення персональної доступності для взаємодії з виборцями;
4. персональне просування напрацьованих рекомендацій для місцевих депутатів;
5. постійне інформування громадян про індивідуальні доробки місцевих депутатів у представництві виборців.

У своєму оцінюванні організація керується, в першу чергу, законами «Про місцеве самоврядування», «Про статус депутатів

місцевих рад», «Про запобігання корупції», «Про доступ до публічної інформації».

Оцінювання проводиться згідно із заздалегідь встановленим переліком критеріїв, за кожним з яких оцінка реалізації повноважень депутатами може коливатися від «0» (повної невідповідності) до «5» (повної відповідності). Загальна оцінка являє собою середнє значення всіх оцінок за кожним з критеріїв. Таким чином, у випадку повної відповідності всім критеріям, діяльність депутата могла бути оцінена в 5 балів.

Критерії, за якими здійснюється оцінювання, базуються на принципах відкритості та прозорості, доброчесності та підзвітності. При цьому:

- під **відкритістю для виборців** розуміється простота та доступність інформації про обраних представників – місцевих депутатів;
- **прозорість діяльності** – реалізація депутатських повноважень у відкритий спосіб, що дозволяє здійснювати громадський контроль;
- під **доброчесним представництвом** інтересів своїх виборців розуміється поведінка та дії, які відповідають набору моральних та етичних принципів і стандартів, що, серед іншого, створюють бар'єри для корупційних дій;
- **підзвітність громаді** розуміється як відповідальність місцевих депутатів за здійснення своїх повноважень.

Діяльність депутатів міських рад оцінюється за такими критеріями:

1. розміщення інформації про депутата на офіційному сайті ради, яка б включала біографічну довідку з відомостями про освіту, досвід роботи, сімейний стан, партійну приналежність, а також партію, від якої його було обрано та фотокартку;
2. оприлюднення повної та актуальної інформації про місце і час проведення прийому, а також контактних відомостей для здійснення зв'язку з депутатом;
3. здійснення регулярного особистого прийому виборців не рідше, ніж раз на місяць відповідно до встановленого графіку проведення прийому;
4. регулярне інформування виборців про свою діяльність, включаючи використання каналів

- інформування, які дозволяють здійснення двосторонньої комунікації з громадянами (використання соціальних мереж);
5. дисципліна відвідування пленарних засідань сесій ради;
 6. дисципліна відвідування засідань постійних депутатських комісій ради, до складу яких входять депутати;
 7. подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування;
 8. добровільне оприлюднення декларації у відкритих джерелах інформації (окрім оприлюднення такої інформації у відповідному Державному реєстрі);
 9. достовірність задекларованих відомостей (відповідність інформації даним з відкритих державних реєстрів);
 10. активність виступів протягом пленарних засідань сесій;
 11. подання депутатських запитів з актуальних питань розвитку громади;
 12. дотримання принципу єдиного та неперехідного голосу депутата місцевої ради (персональне голосування);
 13. дотримання виваженої позиції при розгляді проектів рішень, які в процесі підготовки не пройшли належного вивчення інтересів широких кіл міської спільноти та не отримали позитивних відгуків з боку широкого кола експертної спільноти міста (голосування при розгляді «спірних» проектів рішень);
 14. належне врегулювання конфлікту інтересів в разі його виникнення під час прийняття рішень радою;
 15. наявність оприлюдненого звіту депутата про результати діяльності за рік у публікаціях на офіційних сайтах місцевих рад, осередків партій, депутатів, в соціальних мережах та ЗМІ;
 16. проведення публічної звітної кампанії: відкриті зустрічі з виборцями, без урахування зустрічей з трудовими колективами підприємств або установ, на яких працює або власником яких є депутат;
 17. публікація повного звіту про виконану роботу в ЗМІ, в соціальних мережах, на офіційних сайтах депутатів, партій місцевих рад;

18. відповідність змісту звіту вимогам ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад»;
19. інформування місцевої ради про результати свого звітування;
20. інформування про використання коштів депутатського фонду, або його аналогу.

У тому випадку, якщо котрийсь із критеріїв діяльності депутатів не є релевантним для певної міської ради, він не враховується при оцінюванні. При цьому персональна оцінка кожного депутата так само становитиме собою середній показник оцінок за всіма критеріями, які були застосовані. До показників, які можуть виводитись за межі оцінювання, належать:

1. дотримання принципу єдиного та неперехідного голосу депутата місцевої ради (персональне голосування) – у разі, якщо в раді відсутня електронна система для голосування або відсутня проблема «неперсонального» голосування депутатів;
2. дотримання виваженої позиції при розгляді проектів рішень, які в процесі підготовки не пройшли належного вивчення інтересів широких кіл міської спільноти та не отримали позитивних відгуків з боку широкого кола експертної спільноти міста (голосування при розгляді «спірних» проектів рішень) – у разі якщо таких проектів протягом року, щодо якого здійснюється оцінювання, не було;
3. достовірність інформації, поданої в декларації (є обов'язковим критерієм за умов, якщо в відкритих джерелах інформації було оприлюднено доказові відомості про можливу недостовірну інформацію, зазначену у декларації депутата);
4. дії в умовах конфлікту інтересів при розгляді проектів рішень (є обов'язковим критерієм, якщо протягом моніторингового періоду у депутата виникав конфлікт інтересів при прийнятті рішень (під час роботи у складі постійної комісії, або під час участі в пленарному засіданні сесії);
5. інформування про використання коштів депутатського фонду або його аналогу (є обов'язковим критерієм лише для депутатів місцевих рад, в яких наявність такого «фонду» передбачена рішенням відповідної міської ради).

Окрім того, до секретарів міських рад, депутатів, які не входять до складу жодної постійної комісії, не застосовується показник відвідування постійних комісій ради.

Для збору інформації використовуються такі інструменти: аналіз даних, розміщених на офіційних сайтах рад, партій, депутатів, подання запитів про доступ до інформації; проведення експериментів та спостереження за виконанням депутатами своїх повноважень та практикою взаємодії з громадянами; моніторинг та аналіз публікацій в ЗМІ, соціальних мережах.

Перевірка проведення прийому виборців здійснюється шляхом відвідування приймалень депутатів у час, визначений самими депутатами для проведення прийому виборців, без попереднього повідомлення.

Моніторинг відвідування депутатами пленарних засідань сесій та засідань постійних комісій, персонального голосування протягом пленарних засідань сесій, врегулювання конфлікту інтересів, проведення звітних заходів відбувається шляхом безпосереднього спостереження, а також через вивчення протоколів та відео-записів пленарних засідань сесій та засідань постійних депутатських комісій.

В обласних центрах, де взаємодія між депутатами міської ради і громадянами значно слабша, ніж в невеликих містах, проводиться **опитування експертів** з метою порівняння їхніх оцінок з результатами комплексного персонального оцінювання за заздалегідь визначеними об'єктивними критеріями.

Для участі в експертному оцінюванні діяльності місцевих депутатів запрошуються представники локальних ЗМІ, що спеціалізуються на висвітленні діяльності міської ради; наукової спільноти, сфера інтересів яких дотична до питань здійснення місцевого самоврядування та міської політики; громадських ініціатив, діяльність яких пов'язана із взаємодією з депутатським корпусом ради.

Експертам пропонується дати індивідуальну оцінку депутатам міської ради. Кожного депутата міської ради експерт може оцінити за шкалою від «1» до «5», де «1» – депутат однозначно не гідний представляти інтереси громадян в

міській раді, «5» – депутат однозначно гідний представляти інтереси громадян в міській раді. Оцінкою «3» - експертам **ПРОПОНУЄТЬСЯ** позначати тих депутатів, які їм нічим не запам'яталися протягом поточного року роботи міської ради.

Крім того, експертам **ПРОПОНУЄТЬСЯ** обирати критерії, якими вони послуговуються, оцінюючи діяльність депутатів міської ради: це 20 вищезазначених, що застосовуються для об'єктивно вимірювання, а також власні, які експерти можуть визначати самостійно.

Після завершення експертного оцінювання робиться узагальнення закономірностей вибору експертами кожного виду оцінки, яке свідчить про найбільш поширену серед експертного середовища оцінку кожного депутата ради (визначення моди). Опитування експертів відбувається індивідуально, що виключає можливість взаємовпливу експертів під час оцінювання.

Про що цей звіт та як здійснювалось оцінювання

У цьому звіті представлені **проміжні результати** моніторингу інформування та здійснення депутатами прийому виборців, а також забезпечення депутатами підзвітності своєї діяльності перед виборцями.

Польовий етап моніторингу здійснення прийому виборців тривав в період з 15 серпня до 15 жовтня 2018 р.

Джерелами для висновків щодо оприлюднення інформації про депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, їхніх контактних даних, часу і місця здійснення прийому виборців, а також щодо контактних відомостей для здійснення зв'язку з депутатами, слугували, відповідно, офіційні сайти місцевих рад, офіційні сайти та/або сторінки в соціальних мережах місцевих осередків політичних партій та самих депутатів.

Перевірка ведення прийому виборців депутатами місцевих рад здійснювалась шляхом безпосередніх моніторингових візитів за вказаними депутатами адресами та графіками проведення прийому виборців². Якщо протягом

²У випадку депутатів Одеської обласної ради, місця проведення прийому виборців яких розташовані далі, ніж на 40 км. від обласного центру, перевірка проведення прийому здійснювалась за скороченим форматом: шляхом

першого моніторингового візиту підтвердити проведення прийому виборців не вдавалось, здійснювалась, як мінімум, одна додаткова перевірка. Висновок про неналежне ведення особистого прийому громадян місцевим депутатом міг бути зроблений лише після декількох невдалих спроб впродовж місяця потрапити на прийом до нього.

Для оцінювання доступної інформації про депутатів, а також неналежної практики проведення прийомів громадян, використовувалися такі критерії:

1. розміщення інформації про депутата на офіційному сайті ради, яка б включала біографічну довідку з відомостями про освіту, досвід роботи, сімейний стан, партійну приналежність, а також партію, від якої його було обрано та фотокартку;
2. оприлюднення вичерпної та актуальної інформації про місце і час проведення прийому, а також контактних відомостей, для здійснення зв'язку з депутатом;
3. здійснення регулярного особистого прийому виборців не рідше, ніж один раз на місяць відповідно до встановленого графіку проведення прийому;
4. регулярне інформування виборців про свою діяльність, включаючи використання каналів інформування, які дозволяють здійснення двосторонньої комунікації з громадянами (використання соціальних мереж);
5. підтверджений факт звітування депутатом за третій рік своїх повноважень;
6. звітування депутатів за третій рік повноважень на відкритій зустрічі з громадянами;
7. оприлюднення звіту за третій рік повноважень на офіційному сайті ради/партії/власному сайті/на сторінці в Facebook/в газеті;
8. відповідність змісту звіту вимогам Закону «Про статус депутатів місцевих рад»;
9. інформування ради про результати звітування за третій рік повноважень;
10. інформування про використання коштів депутатського фонду або його аналогу.

дзвінків по зазначеним депутатами контактним номерам телефонів в дні та години, зазначені депутатами для здійснення прийому виборців.

Для аналізу підзвітності депутатів та стану інформування виборців про свою діяльність використовуються дані зі сторінок депутатів в соціальній мережі Facebook, офіційних порталів міських рад, в окремих випадках – місцевих газет³. У 2018 році досліджувалася практика звітування депутатів про свою діяльність у 2017 році.

11.

³ Місцеві ради Одеської області (окрім Одеської міської ради).

Резюме

У серпні 2018 року було розпочато новий цикл проекту “Атестація депутатів місцевих рад”, який є логічним продовженням минулорічної моніторингової кампанії. Станом на кінець листопада ми здійснили аналіз **трьох компонентів** діяльності депутатів Львівської міської ради у 2018 році, а саме: оприлюднення даних про депутатів та прийом громадян, перевірка фактичного здійснення депутатами прийому громадян і щорічне звітування. На основі отриманих результатів був підготовлений цей проміжний звіт.

Проміжні підсумки моніторингової кампанії засвідчують, що депутатський корпус Львівської міської ради є відкритим для громадськості. Так, у частині оприлюднення інформації про біографічні дані **61** з 64 депутатів мають опубліковану на Інформаційному порталі вичерпну інформацію, тоді як у **3** депутатів відсутні дані про один з компонентів, наприклад інформація про партійну приналежність або сімейний стан.

В частині оприлюднення інформації про здійснення прийому громадян ситуація є дещо гіршою. Проте якщо порівнювати з результатами минулорічного аналізу, то можна помітити позитивні зміни. З-поміж 64 львівських депутатів у профайлах 33 з них (52%) оприлюднені усі необхідні дані: адреса, графік прийому (день та година) і контактний телефон. У решти 31 обранця (48%) оприлюднена неповна інформація. Разом з тим немає депутатів, у яких не було б оприлюднено жодної інформації.

Порівняно з минулорічним моніторингом, графік прийому 18 обранців зазнав змін. Сьогодні найпоширенішою практикою серед львівських депутатів є прийом громадян один раз в місяць (26 депутатів), тоді як у 2017 році його декларувало 17 обранців. Приріст відбувся за рахунок зменшення кількості тих, хто декларував прийом двічі на місяць або щотижня і не оприлюднював графіку прийому. Найпоширенішим місцем для здійснення прийому громадян залишаються львівські комунальні підприємства (ЖЕКи), приміщеннями яких користуються 24

обранці, далі ідуть кабінети фракцій (12 депутатів) та заклади освіти (9 депутатів).

Беручи до уваги показники минулорічного дослідження, можемо стверджувати, що виконання депутатами Львівської міської ради обов'язку щомісячного особистого прийому громадян зазнало позитивних змін, проте і досі залишається серед основних недоліків діяльності депутатського корпусу. Результати фактичної перевірки виявили, що 35 з 64 депутатів проводять особистий прийом громадян не рідше одного разу на місяць, 18 депутатів – рідше одного разу на місяць, а 11 депутатів взагалі не проводять прийом громадян.

Порівняно з минулим роком також збільшилася кількість депутатів, які почали оприлюднювати щорічні звіти про свою діяльність на Інформаційному порталі депутатів Львівської міської ради. Якщо у 2017 році звіт опублікував 21 депутат (33%), то у 2018 році це вже зробили 42 (66%) обранці. Водночас якість змістового наповнення звітів та їх відповідності вимогам чинного законодавства досі залишається низькою.

Частина львівських депутатів активізувала роботу з інформування про результати поточної діяльності. Найчастіше це відбувається за допомогою соціальної мережі Facebook, яку окремі обранці та політичні партії використовують для комунікації та підтримання зворотного зв'язку з виборцями. Тут оприлюднюють графік прийому громадян, повідомляють про роботу у сесійній залі та в окрузі, про поточні ініціативи, проведення звітування.

ОПРИЛЮДНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДЕПУТАТІВ ТА ПРИЙОМ ГРОМАДЯН

Від часу презентації минулорічного фінального звіту "[Атестація депутатів місцевих рад](https://opora.lviv.ua/wp-content/uploads/2018/04/att_finnal_report.pdf)"⁴ розклад сил у депутатському корпусі Львівської міської ради не зазнав жодних змін. Депутатський корпус налічує 64 депутати у складі 7 фракцій. Міський голова Львова – Андрій Садовий, як і Секретар ради – Анатолій Забарилло без змін обіймають свої посади і передумов для того, щоб їхні позиції похитнулися на разі відсутні.

Розклад політичних сил у міській раді протягом 2018 року також не зазнав особливих змін. Умовну більшість формують партія міського голови Об'єднання "Самопоміч" (24 депутати) разом з «Громадянською позицією» (7 депутатів) і Блоком Петра Порошенка "Солідарність" (10 депутатів). На відміну від всеукраїнського та обласного рівнів, міські фракції Об'єднання "Самопоміч" та БПП «Солідарність» підтримують робочі конструктивні відносини, можливо, дається в знаки те, що партія Андрія Садового зберігає найбільший вплив на формування порядку денного Львівської міської ради. До умовної опозиції можна віднести фракції партій ВО "Свобода" (8 депутатів) та «Української Галицької Партії» (4 депутати), однак які не координують своєї діяльності. Не можна віднести до умовної більшості чи умовної опозиції фракції партій Громадський рух "Народний контроль" (6 депутатів) і "Українського об'єднання патріотів – УКРОП" (5 депутатів), які часто критикують міського голову, проте нерідко голосують разом із більшістю.

У зв'язку із відсутністю змін у складі Львівської міської ради сьомого скликання, соціальна структура депутатського корпусу не зазнала змін. За гендерним співвідношенням депутатський корпус на 73 % (47 депутатів) складається з чоловіків, тоді як жінки становлять 27% (17 депутаток). Тільки 22 депутати, тобто 34%, є членами політичних партій, інші 42 депутати (66%) є безпартійними. 62 місцеві обранці мають повну вищу освіту і по одному мають

⁴ https://opora.lviv.ua/wp-content/uploads/2018/04/att_finnal_report.pdf

незавершену вищу або спеціальну середню освіту.

Оприлюднення інформації про депутатів

За результатами аналізу оприлюднених на Інформаційному порталі Львівської міської ради даних⁵ можна в чергове підтвердити відкритість депутатського корпусу для громадськості. У профайлах обранців опублікована інформація, яка згідно законодавства має бути оприлюднена у вільному доступі, а саме:

1. біографічні дані;
2. інформація про освіту;
3. досвід роботи;
4. місце роботи;
5. сімейний стан;
6. партійна приналежність;
7. фотографія;

Крім цього, на сайті також оприлюднені дата та місце народження, політична партія – суб'єкт висування кандидата під час виборів та виборчий округ, в якому було обрано депутата і членство у постійних комісіях.

У частині оприлюднення інформації про біографічні дані депутатів Львівської міської ради 95% з них або 61 з 64 обранців мають опубліковану усю інформацію із зазначеного вище переліку у своїх профайлах на сайті ради. Ще у 3 депутатів (5%) відсутній один із семи компонентів: в Олега Берези та Віталія Свіщова не зазначено партійної приналежності, а в Ольги Посипанко – сімейного стану. Можна зробити висновок, що порівняно з попереднім роком профайли окремих депутатів доповнено даними (особливо це стосується партійної приналежності, контактних телефонів та сімейного стану). Ця зміна не є надто показовою, оскільки за підсумками минулорічного аналізу цей блок питань також мав високі показники, проте помітна позитивна тенденція врахування окремих загальних та персональних рекомендацій депутатами Львівської міської ради.

⁵ <https://www.lvivrada.gov.ua/deputaty/deputaty-miskoi-rady>

Також до позитивних змін, зафіксованих за результатами другого року реалізації кампанії “Атестація депутатів місцевих рад”, можна віднести нову практику оприлюднення графіків прийому громадян фракціями та окремими депутатами. Зокрема, починаючи з серпня 2018 року⁶, фракція “Самопоміч” оприлюднює щомісячний графік прийому громадян більшістю депутатів. Попри те, що декларований графік не завжди збігається з фактичним, цього річні неточності інформації неспівмірно низькі, порівняно з минулорічними. Крім цього, в межах проекту була оновлена та актуалізована [Карта приймалень депутатів Львівської міської ради](#), що міститься на ресурсі Google Maps.

Прогрес в оприлюдненні даних про депутатів також пов’язуємо із конструктивною співпрацею Громадської мережі ОПОРА у Львові із керівництвом управління “Секретаріат ради” Львівської міської ради, з яким вдалося обговорити шляхи імплементації рекомендацій, напрацьованих за підсумками минулорічного моніторингу. Зокрема, на порталі депутатів Львівської міської ради створено окремий підрозділ під навою “Карта виборчих округів”⁷, а також діє чат-бот, у якого можна отримати інформацію про округ, до якого належить певна вулиця, а також який саме депутата ЛМР, закріплений за цим округом. Також на інформаційному порталі з’явився новий підрозділ “Прийом громадян депутатами”⁸, де оприлюднено графік прийому громадян усіх 64 депутатів ЛМР одним списком. Досі такі графіки були оприлюднені лише в профайлах кожного депутата окремо. Крім цього також з’явився окремий підрозділ з назвою “Конфлікт інтересів”⁹. На сторінці депутатських комісій створено абсолютно новий розділ “Звіти про роботу”. На Інформаційному порталі встановлено банер з активним переходом на сайт Lviv.Rada4You.org¹⁰, який опрацьовує дані системи “Віче” – системи для голосування. Сайт дозволяє аналізувати дані про відвідуваність засідань 64 депутатів,

⁶ <http://bit.ly/2ObLgLV>

⁷ <https://www.lvivrada.gov.ua/deputaty/karta-vyborchih-okrugiv>

⁸ <https://www.lvivrada.gov.ua/deputaty/pryyom-gromadyan>

⁹ <https://www.lvivrada.gov.ua/deputaty/%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%82-%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B2>

¹⁰ Вони голосують для тебе – Як голосує твій депутат? Львів <https://lviv.rada4you.org/>

голосування по кожному питанню порядку денного, сумісність голосування з фракцією.

Попри те, що більшість даних інформації на Інформаційному порталі депутатів Львівської міської ради оприлюднено, у профайлах місцевих обранців треба розмістити гіперпосилання на електронні декларації депутатів на сайті НАЗК, додати інформацію про причини відсутності депутата на засіданні, оприлюднити контактну інформацію (номер телефону, e-mail) про тих, у кого вона відсутня.

Варто зазначити, що від літа 2018 року у Львівській міській раді також працює робоча група із підготовки Кодексу етичної поведінки – комплексного документа, у якому мають бути врегульовані різні аспекти діяльності депутатського корпусу: звітування депутатів, врегулювання конфлікту інтересів, декларування доходів тощо. Сподіваємося, що у випадку затвердження Кодексу, окремі його норми знайдуть відображення на Інформаційному порталі депутатів Львівської міської ради.

Оприлюднення інформації про прийом громадян

Відповідно до пункту 5 частини першої статті 10 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад”¹¹ депутат зобов’язаний “визначити і оприлюднити дні, години та місце прийому виборців, інших громадян; вести регулярний, **не рідше одного разу на місяць**, прийом виборців, розглядати пропозиції, звернення, заяви і скарги членів територіальної громади, вживати заходів щодо забезпечення їх оперативного вирішення”.

Вказану норму закону з певною інтерпретацією можна знайти у пункті 4.1. частини четвертої статті 8 Ухвали ЛМР “Про регламент Львівської міської ради 7-го скликання”¹², у якій зазначено, що “депутати Ради зобов’язані систематично (**не рідше одного разу на місяць**) проводити прийом громадян, розглядати пропозиції, звернення, заяви і скарги членів територіальної громади м. Львова та вживати заходи до їх своєчасного і обґрунтованого

¹¹ Сайт Верховної Ради України <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/93-15>

¹² Інформаційний портал Львівської міської ради, Ухвала №260 <http://bit.ly/2yq3dTy>

вирішення". У ній зафіксовано також те, що інформація про місце і час прийому **подається депутатами** Львівської міської ради до Секретаріату ради для її публікації на інформаційному порталі депутатів ЛМР.

Таким чином, у відповідності до нормативної бази, саме депутати Львівської міської ради несуть відповідальність за точне, вичерпне й своєчасне визначення, оприлюднення та інформування виборців про графік і місце прийому громадян, який має відбуватися систематично, а саме: не рідше одного разу протягом місяця.

У зв'язку з цим ми проаналізували оприлюднену у профайлах депутатів на Інформаційному порталі інформацію про графіки прийому громадян (дата і час) і приміщення, в яких він здійснюється¹³.

В частині оприлюднення інформації про здійснення прийому громадян ситуація дещо гірша, аніж з оприлюдненням даних про депутатів. Проте якщо робити порівняння з результатами минулорічного аналізу, то можна помітити позитивні зміни. З-поміж 64 депутатів Львівської міської ради у профайлах 33 (52%) оприлюднені усі необхідні дані: адреса, графік (день та година) і контактний телефон. У решти – 31 обранця (48%) оприлюднена неповна інформація. Разом з тим немає депутатів, у яких не було б оприлюднено жодної інформації.

У трьох депутатів у профайлі не знаходимо жодних відомостей щодо дати і години прийому, хоча зазначені контакти або адреса здійснення прийому. Усі вони входять до складу фракції Об'єднання "Самопоміч", а саме: Андрій Дворакевич, Тарас Кльофа і Андрій Шевців. Минулого року така інформація була відсутня у шести місцевих обранців.

Найбільшою проблемою залишається оприлюднення контактного номеру телефону, яка є актуальною для 27 обранців (42% депутатів). В минулому році вона також була виокремлена за результатами моніторингу, проте мала більший масштаб. Тоді номер телефону не був оприлюднений у 39 депутатів з 64-х. Попри те, що показник оприлюднення контактних номерів телефону підвищився, він є дещо штучним. У більшості випадків номер телефону з'явився, у

¹³ <https://www.lvivrada.gov.ua/deputaty/pryyom-gromadyan>

профайлах депутатів Об'єднання "Самопоміч", однак це один і той самий контакт – громадської приймальні партії.

Інформація про графік, час і місце прийому громадян

Перш ніж перейти до аналізу фактичного здійснення прийому громадян депутатами Львівської міської ради варто розглянути ті графіки, які оприлюднені на Інформаційному порталі. Порівняно з минулорічним спостереженням графік прийому у 18 обранців зазнав змін. Серед тих, у кого він змінився: Петро Адамик, Орися Богун, Любов Давидович, Оксана Динік, Вікторія Довжик, Богданна Зубрицька, Тетяна Іванів, Сергій Івах, Григорій Козловський, Юрій Мельник, Олена Пасевич, Іван Рудницький, Оксана Рубай, Віталій Свінціцький, Віталій Свіщов, Ірина Сердюк, Ігор Стояновський, Тарас Чолій.

Станом на сьогодні найпоширенішою практикою серед львівських депутатів є прийом громадян один раз на місяць (26 депутатів), тоді як у 2017 році його декларувало 17 обранців. Як показав порівняльний аналіз приріст саме у цій частоті відбувся за рахунок зменшення кількості тих, хто декларував прийом двічі на місяць (було 29, тепер 25), щотижня (було 12, тепер – 10) і не оприлюднив графіку прийому (було 6, тепер 3). Вочевидь, депутати врахували минулорічні рекомендації та адаптували формальний графік прийому до фактичної практикою його здійснення.

Разом з тим, практично стільки ж, а саме 25 депутатів, декларують прийом громадян два рази на місяць. Закономірно, що щотижневий прийом практикує незначна кількість – 10 обранців, оскільки об'єктивно у цьому може не бути потреби.

Таблиця 1. Декларована частота щомісячного прийому громадян

Частота прийому	Кількість депу	Депутати
-----------------	----------------	----------

	т а т і в	
Два рази в місяць 1) по парних або непарних днях місяця; 2) чергування одного парного та непарного дня водночас	25	Батюк Мар'яна , Босаневич Любомир , Вань Ігор , Ворко Тарас , Гвовздович Юлія , Гринишин Володимир , Гупало Тарас , Гутник Андріан , Данилків Мирослав , Дідух Михайло , Дякович Ігор , Забарило Анатолій , Зінкевич Ігор , Івах Сергій , Карбовник Андрій , Крицак Володимир , Кужельюк Юрій , Пак Уляна , Палідович Назар , Пасевич Олена , Рікота Андрій , Ропяк Володимир , Свінцицький Віталій , Свіщов Віталій , Телішевський Ігор
Щотижня (3-8 разів в місяць) 1) в один той самий день тижня (наприклад, щовівторка тощо); 2) чергування по чергово парних і непарних днів водночас; 3) двічі на тиждень (8 разів)	10	Веремчук Валерій , Грицевич Роман , Гула Богдан , Давидович Любов , Динік Оксана , Доскіч Остап , Іванців Роман , Лопачак Маркіян , Сорочкін Олег , Чолій Тарас
Один раз в місяць 1) один конкретний день, який повторюється щомісяця; 2) один день, який змінюється	26	Адамик Петро , Берега Олег , Богун Орися , Василишин Олег , Гринда Іван , Довжик Вікторія , Зубрицька Богданна , Іванів Тетяна , Козловський Григорій , Коляда Максим , Корончевський Ігор , Мармуляк Анна , Мельник Юрій , Моравецький Юрій , Оршак Ірина , Паньків Христина , Посипанко Ольга , Пундор Андрій , Рубай Оксана , Рудницький Іван , Сердюк Ірина , Стояновський Ігор , Федишин Роман , Хомчин Юлія , Чунис Дмитро , Шмід Олег

Незрозуміло 1) відсутня повна інформація (не можливо ідентифікувати); 2) не проводять прийому або проводять рідко	3	Дворакевич Андрій, Кльофа Тарас, Шевців Андрій
--	---	--

В усіх без винятку депутатів Львова оприлюднена інформація про місце здійснення прийому із зазначенням адреси і типу приміщення (ЖЕК, ЛКП, школа, приймальня фракції, партійна громадська приймальня, приватний офіс тощо). Водночас у восьми обранців зазначено по дві адреси приймалень.

Порівняно з минулорічним моніторингом адреса приймалень змінилася лише у восьми депутатів Львівської міської ради: Мар'яни Батюк, Любові Давидович, Андрія Дворакевича, Остапа Доскіча, Сергія Іваха, Анни Мармуляк, Юлії Хомчині і Олега Шміда.

Що стосується власності приміщень, у яких здійснюється прийом, то вона практично не зазнала змін. Приміщеннями комунальних підприємств, закладів і місцевих органів влади загалом користується 51 депутат (71%), що є логічним з огляду на частину четверту статті 123 У “Про статус депутатів місцевих рад”, згідно якої “місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації державної і комунальної форм власності, їх посадові особи зобов'язані сприяти депутатам місцевої ради в організації прийому громадян, розгляді їх пропозицій, заяв, скарг, у створенні інших необхідних для його депутатської діяльності умов”¹⁴.

Найпоширенішим місцем для прийому громадян залишаються львівські комунальні підприємства (ЖЕКи), послугами яких користуються 24 обранці (33%), далі ідуть кабінети фракцій – 12 депутатів (17%), заклади освіти (школи і дитячі садки) – 9 депутатів (13%). Троє депутатів Львова здійснюють прийом у приміщеннях сусідніх сільських рад: Рудне і Брюховичі, які адміністративно входять до складу міста Львова. Ще по одному депутату для прийому

¹⁴ Закон України “Про статус депутатів місцевих рад” <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15>

громадян використовують приміщення Личаківської районної ради, кабінет Секретаря ради і тролейбусного депо.

В той же час 21 обранець (29%) для прийому громадян використовує приміщення некомунальної форми власності. Переважно це громадські приймальні політичних партій (12 депутатів, 17%), до складу фракцій яких вони входять у Львівській міській раді, зокрема: Об'єднання "Самопоміч", Українська галицька партія і УКРОП, а також приватні офіси – 7 депутатів (10%) або ОСББ – 2 депутати.

Таблиця 2. Структура приміщень здійснення прийому громадян

Приміщення	Кількість депутатів	Депутати
Львівська міська рада: • кабінети фракцій • робочий кабінет • приміщення районної ради	12	Адамик Петро, Босаневич Любомир, Дворакевич Андрій, Козловський Григорій, Коляда Максим, Корончевський Ігор, Лопчак Маркіян, Моравецький Юрій, Рубай Оксана, Хомчин Юлія, Чолій Тарас, Шмід Олег
	1	Забарило Анатолій (Секретаріат ради)
	1	Доскіч Остап (Личаківська РА)
	3	Вань Ігор, Зубрицька Богданна, Посипанко Ольга
Приміщення інших рад (Рудно і Брюховичі)		
Комунальні заклади: • ЛКП (ЖЕК та інші) • школи, дитячі садки, лікарні	24	Батюк Мар'яна, Богун Орися, Василишин Олег, Ворко Тарас, Гвоздович Юлія, Гринда Іван, Гула Богдан, Гупало Тарас, Давидович Любов, Дворакевич Андрій, Дідух Михайло, Довжик Вікторія, Доскіч Остап, Іванів Тетяна, Іванців Роман, Крицак Володимир, Мельник Юрій, Пак Уляна, Палідович Назар, Паньків Христина, Пасевич Олена, Свінцицький Віталій, Сорочкін Олег, Стояновський Ігор

●депо	9	Гринишин Володимир, Грицевич Роман, Дякович Ігор, Карбовник Андрій, Кужелюк Юрій, Мармуляк Анна, Оршак Ірина, Сердюк Ірина, Чунис Дмитро
	1	Рікота Андрій
Офіс партії/організації	12	Берега Олег, Веремчук Валерій, Ворко Тарас, Гвоздович Юлія, Давидович Любов, Данилків Мирослав, Дякович Ігор, Зінкевич Ігор, Пундор Андрій, Телішевський Ігор, Чолій Тарас, Шевців Андрій
Інші заклади: ●приватні офіси ●ОСББ	7	Гутник Андріан, Данилків Мирослав, Динік Оксана, Івах Сергій, Ропяк Володимир, Свіщов Віталій, Федішин Роман
	2	Кльофа Тарас, Рудницький Іван

За винятком одного депутата усі інші львівські обранці здійснюють прийом громадян у робочі дні тижня. Найчастіше це відбувається у середу (16 депутатів), вівторок (15 депутатів) і понеділок (14 депутатів). Наприкінці тижня, як бачимо, активність помітно менша – у четвер та п'ятницю прийом здійснює по десять депутатів. Єдиним депутатом, який здійснює прийом у вихідні дні є Роман Федішин.

Таблиця 3. Дні щомісячного прийому громадян

Поне ділок	14	Батюк Маряна, Вань Ігор, Грицевич Роман, Гупало Тарас, Данилків Мирослав, Динік Оксана, Дідух Михайло, Іванів Тетяна, Іванців Роман, Крицак Володимир, Пак Уляна, Свінціцький Віталій, Свіщов Віталій, Хомчин Юлія
Вівто рок	15	Веремчук Валерій, Гвоздович Юлія, Гринда Іван, Забаріло Анатолій, Івах Сергій, Карбовник Андрій, Корончевський Ігор, Кужелюк Юрій, Лопачак Маркіян, Моравецький Юрій, Оршак Ірина, Посипанко Ольга, Пундор Андрій, Ропяк Володимир, Свіщов Віталій
Сере да	16	Босаневич Любомир, Гвоздович Юлія, Гринишин Володимир, Гула Олег, Гутник Андріан, Доскіч Остап, Дякович Ігор,

		Зубрицька Богданна, Коляда Максим, Мельник Юрій, Палідович Назар, Пасевич Олена, Рудницький Іван, Сорочкін Олег, Чолій Тарас, Чунис Дмитро
Четвер	10	Берега Олег, Богун Оріся, Васишин Олег, Ворко Тарас, Довжик Вікторія, Досків Остап, Кльофа Тарас, Рікота Андрій, Стояновський Ігор, Шмід Олег
П'ятниця	10	Адамик Петро, Ворко Тарас, Данилків Мирослав, Зінкевич Ігор, Козловський Григорій, Мармуляк Анна, Рубай Оксана, Сердюк Ірина, Телішевський Ігор, Чолій Тарас
Субота	1	Федишин Роман

Варто зазначити, що дні і години, у які більшість депутатів Львівської міської ради здійснюють прийоми, є незручними для працюючих громадян. 35 з 64 депутатів міської ради здійснюють прийом у період з 14:00 до 18:00. 24 львівських обранців для здійснення прийому громадян відвели проміжок з 16:00 до 18:00. Наступним за поширеністю є післяробочий час: з 18:00 до 20:00, тоді зустрічі практикує 17 депутатів. Найменш популярним часом серед місцевих депутатів для здійснення прийому громадян є ранок і перша половина робочого дня: з 9:00 до 14:00. У цей час прийом громадян здійснюють 9 обранців.

Таблиця 4. Періоди дня, коли здійснюються прийом громадян

09:00 – 14:00	9	Адамик Петро, Динік Оксана, Забаріло Анатолій, Козловський Григорій, Лопачак Маркіян, Моравецький Юрій, Палідович Назар, Ропяк Володимир, Телішевський Ігор
14:00 - 18:00	35	Берега Олег, Вань Ігор, Васишин Олег, Веремчук Валерій, Ворко Тарас, Гвоздович Юлія, Гула Богдан, Данилків Мирослав, Досків Остап, Дякович Ігор, Зінкевич Ігор, Зубрицька Богданна, Іванів Тетяна, Іванців Роман, Івах Сергій, Кльофа Тарас, Коляда Максим, Корончевський Ігор, Крицак Володимир, Мармуляк Анна, Мельник Юрій, Оршак Ірина, Пак Уляна, Паньків Христина, Пасевич Олена, Посипанко Ольга, Пундор Андрій, Рубай Оксана, Свіщов Віталій, Сердюк Ірина, Сорочкін Олег, Стояновський Ігор, Хомчин Юлія, Чолій Тарас, Шмід Олег
18:00 - 20:00	17	Батюк Маріяна, Богун Оріся, Босаневич Любомир, Гринда Іван, Гринишин Володимир, Грицевич Роман, Гупало Тарас, Гутник Андріян, Дідух Михайло, Довжик Вікторія, Дякович Ігор, Карбовник Андрій, Кужелюк Юрій, Рікота Андрій, Рудницький Іван, Свінціцький Віталій, Чунис Дмитро

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

Громадянська мережа

Проведення фактичного прийому громадян

Оприлюднення інформації про графік прийому громадян на Інформаційному порталі депутатів Львівської міської ради – не більше, ніж декларація, якщо на практиці його не дотримуються. У відповідності до пункту 5 частини першої статті 10 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” у виборчому окрузі депутат місцевої ради зобов’язаний **“вести регулярний, не рідше одного разу на місяць, прийом виборців, розглядати пропозиції, звернення, заяви і скарги членів територіальної громади, вживати заходів щодо забезпечення їх оперативного вирішення”**. Таким чином, прямим обов’язком кожного депутата місцевої ради є проведення особистого щомісячного прийому громадян згідно власного задекларованого графіку.

Для перевірки фактичного здійснення прийому громадян нами у період з 1 вересня по 31 жовтня 2018 року було здійснено моніторинг дотримання депутатами Львівської міської ради задекларованого на Інформаційному порталі графіку.

За результатами фактичної перевірки було виявлено, що 35 з 64 депутатів (55%) проводять особистий прийом громадян не рідше одного разу на місяць, причому замість 7 з них (11%) прийоми громадян проводять їхні помічники. 18 депутатів (28%) проводять особистий прийом рідше одного разу на місяць¹⁵, 11 обранців (17%) взагалі не проводять прийом громадян¹⁶. Порівняно з показниками минулорічного дослідження, виконання депутатами Львівської міської ради обов’язку щомісячного особистого прийому громадян зазнало незначних позитивних змін, проте на загал досі залишається проблемним моментом діяльності депутатського корпусу.

Таблиця 5. Фракційна структура фактичного здійснення прийому громадян

¹⁵ Адамик Петро, Богун Оріся, Босаневич Любомир, Гринишин Володимир, Дворакевич Андрій, Динік Оксана, Дідух Михайло, Зубрицька Богдана, Іванів Тетяна, Корончевський Ігор, Крицак Володимир, Моравецький Юрій, Роп’як Володимир, Свінціцький Віталій, Сердюк Ірина, Чунис Дмитро, Шевців Андрій, Шмід Олег

¹⁶ Гринда Іван, Грицевич Роман, Гула Богдан, Давидович Любов’ю, Кльофою Тарасом, Козловський Григорій, Лопачак Маркіян, Палідович Назар, Паньків Христіною, Рудницький Іван, Хомчин Юлією

	Регулярно	Нерегулярно	Не проводять
Об'єднання "Самопоміч"	11	9	4
БПП "Солідарність"	4	3	3
ВО "Свобода"	5	2	1
Громадянська позиція	5	1	1
Народний контроль	4	2	0
УКРОП	2	1	2
Українська галицька партія	4	0	0
	35	18	11

Блок Петра Порошенка "Солідарність". У порівнянні з минулорічним моніторингом прийому громадян, депутати фракції БПП "Солідарність" (10 обранців) у Львівській міській раді покращили свій загальнопартійний результат. На відміну від 2017 року більшість з них здійснює прийоми в окремих приміщеннях, тоді як троє продовжують приймати у приміщенні фракції БПП у міській раді.

За результатами цього річної перевірки вдалось підтвердити регулярний прийом громадян чотирма депутатами, тоді як у 2017 році таких було троє. До минулорічного списку у складі Сергія Іваха, Уляни Пак і Остапа Доскіча цього річ приєднався Віталій Свіщов. Щоправда йому та Остапу Доскічу у цьому допомагають помічники.

Голова фракції Петро Адамик, а також Юрій Моравецький і Володимир Ропяк здійснюють нерегулярний прийом рідше одного разу на місяць. Під час перевірки перших двох, як і минулого року, працівник фракційної приймальні повідомляв, що графік змінився або що депутати перенесли прийом.

Не вдалось підтвердити здійснення прийому громадян Романом Грицевичем, Іваном Рудницьким і Григорієм Козловським. Під час візитів у зазначений за графіком час здійснення прийомів депутати були відсутні. За підсумками спілкування з місцевими мешканцями було з'ясовано, що приймальні

Романа Грицевича та Івана Рудницького давно неактивні.

Українське об'єднання патріотів – УКРОП. П'ять депутатів фракції УКРОП у Львівській міській раді лише незначною мірою покращили минулорічний результат перевірки. Як і у 2017 році голови фракції Ігор Телішевський та Ігор Зінкевич здійснюють прийом громадян у громадській приймальні обласного осередку партії за адресою вул. Січових Стрільців, №5, оф. 4. Роблять це не рідше одного разу на місяць, проте у зазначений для прийому час не завжди присутні особисто. У цьому випадку їм допомагають помічники або працівники приймальні.

Також вдалося підтвердити здійснення прийому громадян Любомиром Босаневичем у приймальні фракції УКРОП у міській раді, проте не вдалося встановити регулярності здійснення прийомів.

Вчергове не вдалося підтвердити здійснення прийому громадян Іваном Гриндою і Богданом Гулою, які згідно оприлюдненого графіку мали б здійснювати прийом у приміщенні ЛКП “Дім”. Під час кількох візитів жодного з них не було на місці, а працівники комунального підприємства повідомили, що не пам'ятають, коли востаннє ці депутати здійснювали у них прийом громадян.

Українська галицька партія. Як і за результатами минулорічного моніторингу депутати найменшої фракції Львівської міської ради виявились найсумліннішими у здійсненні щомісячного прийому громадян.

Троє з чотирьох депутатів проводять регулярний прийом громадян у відповідності до оприлюдненого графіку. Кожен з них робить це двічі на місяць: один раз у громадському офісі Української галицької партії за адресою провулок Крива Липа, 6 (до переїзду – за адресою вул. Січових Стрільців, 10, офіс 12а), а другий – у межах свого виборчого округу.

За результатами перевірки вдалося підтвердити щомісячний прийом Ігора Дяковича, Юлії Гвоздович і Мирослава Данилківа у приймальнях у межах виборчих округів. Останнього з них одного разу у зв'язку з

лікарняним підміняв помічник. Натомість, які у 2017 році, не вдалося підтвердити прийом громадян Тараса Чолія у приймальні фракції УГП у міській раді, оскільки вона була зачинена.

У випадку здійснення прийому у громадському офісі партії (працює щоденно на постійній основі) депутатам, у разі їхньої відсутності, також могли допомагати помічники. За період перевірки було зафіксовано один випадок відсутності депутата під час прийому.

Громадський рух “Народний контроль”. У порівнянні з минулорічним моніторингом депутати фракції партії Громадський рух “Народний контроль” (6 обранців) покращили свої показники, хоча регулярність здійснення прийомів залишається проблемною.

У порівнянні з минулорічним спостереженням Тарас Ворко, Анна Мармуляк і Віталій Свінціцький внесли зміни до графіку і місця прийому громадян. Тепер Тарас Ворко, так само як і Валерій Веремчук проводять один з двох прийомів в приміщенні громадського фонду “Народна Самооборона” Центру допомоги сім’ям учасників АТО, а Віталій Свінціцький разом з Михайлом Дідухом – у приміщенні ЛКП “Рясне-402”.

В цілому, за результатами перевірки нам вдалося підтвердити щомісячний прийом голови фракції Валерія Веремчука, Тараса Ворка, Ірини Оршак, Анни Мармуляк. Двом першим депутатам з цього переліку часто допомагають помічники.

Натомість не вдалося підтвердити здійснення щомісячного прийому на регулярній основі Михайлом Дідухом і Віталієм Свінціцьким. За нашими спостереженнями вони проводять прийоми, однак не систематично.

ВО “Свобода”. Фракція політичної партії Всеукраїнське об’єднання “Свобода” у Львівській міській раді налічує вісім депутатів. Результати цього річного моніторингу підтвердили високі показники минулорічної перевірки здійснення фактичного прийому громадян.

Усі депутати фракції ВО “Свобода” проводять прийом громадян у межах своїх виборчих округів. За винятком Андріяна Гутника, який використовує приватний офіс, усі здійснюють прийом у приміщеннях комунальної форми власності: троє у школах, двоє в ЖЕКах, один в

тролейбусному депо і ще один у фракційній приймальні у Ратуші.

За результатами цього річної перевірки вдалося підтвердити щомісячний прийом на регулярній основі п'яти депутатів-свободівців: Маряною Батюк, Тарасом Гупалом, Андрієм Карбовником, Андрієм Гутником і Андрієм Рікотою. Проте якщо перші троє це роблять особисто, то двоє останніх – за допомогою своїх помічників, що є неналежною практикою у разі використання на постійній основі.

Володимир Гринишин і Дмитро Чунис здійснюють особистий прийом громадян, проте нерегулярно. Нам не вдалося підтвердити здійснення щомісячного прийому, оскільки під час кількох візитів депутатів або не було на місці, або приймальня була зачинена.

Єдиний депутат фракції ВО "Свобода", який уникає виконання обов'язку здійснення прийому громадян – її голова – Маркіян Лопачак, який мав би це робити у кабінеті фракції у міській раді. Проте під час візитів, згідно зазначеного графіку, депутат завжди був відсутнім. У приймальній це пояснювали зміною графіку або участю депутата в інших заходах.

Громадянська позиція. До складу фракції партії Громадянська позиція у Львівській міській раді входять шість депутатів, а також Анатолій Забарилло, який після обрання на посаду Секретаря ради, згідно вимог закону, став позафракційним.

За результатами цього річного моніторингу фракція продемонструвала дещо кращий результат ведення прийому громадян, аніж у 2017 році. Четверо депутатів здійснює особистий щомісячний прийом громадян на регулярній основі, а саме: Ігор Вань, Юрій Кужелюк, Олег Сорочкін і Анатолій Забарилло. Щодо Секретаря ради, то маємо констатувати ту саму особливість, на яку вказували у минулорічному звіті: прийом громадян за попереднім записом по телефону Анатолій Забарилло здійснює у робочому кабінеті Ратуші, як посадова особа Львівської міської ради, а не як депутат.

Роман Іванців дотримується графіку прийому громадян, періодично його замінює помічник. Практично завжди прийом громадян замість

депутатки Ірини Сердюк проводить її помічник, проте не на регулярній основі.

За результатами перевірки не вдалося підтвердити проведення прийому громадян Назаром Палідовичем. Під час візитів до ЛКП №504 не вдалося потрапити на прийом ні до самого депутата, ні до його помічника.

Об'єднання “Самопоміч”. За результатами минулорічного моніторингу депутати фракції Об'єднання “Самопоміч” (24 обранці) мали нижчі, ніж у інших фракцій, показники щомісячного прийому громадян. Складність ситуації полягає у тому, що фракція не вбачає проблеми та необхідності здійснення щомісячного прийому, апелюючи до особливостей наявної “петербурзької” моделі виборчої системи, у якій виборчі округи виконують номінаційну роль під час виборів. Крім цього, враховуючи низьку активність громадян і наявність на постійній основі громадської приймальні партії з працівниками-консультантами, депутати Об'єднання “Самопоміч” переконані у тому, що обов'язок щомісячного прийому громадян можна виконувати не особисто, за необхідності і/чи за попереднім телефонним записом.

Проте результати цього річного моніторингу показали позитивні зміни у ставленні до прийому громадян, оприлюдненні актуальних графіків прийому, а також у фактичному здійсненні прийому громадян. Починаючи з серпня 2018 року на сайті партії щомісяця публікується оновлений графік прийому¹⁷ депутатів фракції у Львівській міській раді, а також ця інформація оновлюється у профайлах депутатів на Інформаційному порталі.

Найчастіше для здійснення прийому використовуються приміщення львівських комунальних підприємств (здебільшого ЖЕКів) – 8 депутатів. Шестеро міських обранців від Самопоміч для ведення прийому використовують кабінет фракції у міській раді, четверо – громадську приймальню партії у центрі міста або на Сихові, двоє – приміщення сільських рад Рудного і Брюхович, по одному – Центр надання послуг учасникам АТО, ОСББ і робочий кабінет у ТЦ “Шувар”.

¹⁷ Графік прийому на сайт львівського осередку партії Об'єднання “Самопоміч”

<http://lviv.samopomich.ua/grafik-priyomiv-deputativ-fraktsiyi-obyednannya-samopomich-na-lystopad/>

Результати цього річної перевірки показали, що кількість депутатів Об'єднання "Самопоміч", які здійснюють щомісячний прийом залишилась близькою до минулорічної (11 депутатів), проте суттєво зменшилась кількість тих, які не проводять прийом взагалі (4 депутати). Таким чином вдалося підтвердити, що регулярний прийом здійснюють Олена Пасевич, Ольга Посипанко, Андрій Пундор, Оксана Рубай, Олег Василишин, Вікторія Довжик, Максим Коляда, Олег Береза, Юрій Мельник, Ігор Стояновський і Роман Федішин.

Дев'ять депутатів фракції здійснюють прийом громадян на нерегулярній основі. Серед них Орися Богун, Андрій Дворакевич, Оксана Динік, Богданна Зубрицька, Тетяна Іванів, Ігор Корончевський, Володимир Крицак, Олег Шмід і Андрій Шевців.

Натомість нам не вдалося підтвердити здійснення прийому депутатами Любов'ю Давидович, Тарасом Кльофою, Христиною Паньків і Юлією Хомчин.

За свідченнями більшості депутатів Львівської міської ради **загальною проблемою прийому** є низька активність громадян. Лише 8 депутатів повідомили, що до них на один прийом в середньому приходять більше п'яти громадян. Натомість 56 депутатів стверджували, що протягом прийому приходять не більше п'яти осіб, а часто буває так, що не буває жодної людини. Найбільша активність припадає на першу половину року, коли наявні кошти депутатського фонду, який становить 150 тис. грн в рік на одного депутата. Заяви на отримання матеріальної допомоги становлять левову частку усіх звернень до депутатів. Одразу після вичерпання коштів депутатського фонду кількість звернень помітно зменшується. Ця обставина вказує на певне звикання частини виборців до думки про те, що депутат повинен надавати матеріальну допомогу. Разом з тим відсутнє розуміння, що таке ставлення спотворює його представницьку функцію.

Серед інших найпоширеніших проблем, з якими звертаються виборці до львівських депутатів під час прийому громадян є вирішення проблем житлово-комунального господарства,

соціальні і юридичні проблеми, а також проблеми приватного характеру.

До проблемних моментів, виявлених під час перевірки фактичного прийому громадян депутатами Львівської міської ради можна віднести часту відсутність ознакування (наприклад, вивісок, таблиць) про те, що у приміщенні здійснюється прийом депутата (найкраще, якщо б вони були стандартними для усіх), а також графіка і контактного номера телефону.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Підзвітність

Звітування за 2017 рік

Поряд з щомісячним особистим прийомом громадян, участю у пленарних засіданнях та роботою у постійній комісії до обов'язків депутата місцевої ради також належить щорічне звітування за попередній рік діяльності і підтримка зворотного зв'язку з виборцями.

У відповідності до частини першої статті 16 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” депутат місцевої ради періодично, але **не рідше одного разу на рік**, зобов'язаний **звітувати** про свою роботу перед виборцями відповідного виборчого округу, об'єднаннями громадян. Рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів місцевої ради перед виборцями¹⁸.

У частині п'ятій статті 8 Ухвали ЛМР “Про регламент Львівської міської ради 7-го скликання” зазначено, що “депутати Ради зобов'язані **щороку до 31 березня** подавати до Секретаріату Ради **звіт** про свою роботу у Раді за минулий рік. Звіти депутатів Ради публікуються секретаріатом Ради на інформаційному порталі депутатів Ради”¹⁹.

У порівнянні з минулорічним моніторингом варто відзначити помітне збільшення кількості оприлюднених щорічних звітів у профайлах депутатів на Інформаційному порталі. Якщо у 2017 році звіт опублікували 21 депутат (33%) Львівської міської ради, то у 2018 році це вже зробило 42 (66%) місцеві обранці. Аналіз показав, що серед оприлюднених звітів є як індивідуальні, так і фракційні, фінальні річні, так і проміжні за півроку, більшість у текстовому форматі, проте також є у формі відео та презентації. Деякі депутати водночас оприлюднили звіт у кількох форматах.

Попри те, що частина оприлюднених звітів не є якісними документами, Громадянська мережа Опора у Львові позитивно оцінює факт наявності звітів та зміну ставлення депутатів до виконання нормами закону про щорічне звітування про свою діяльність у раді.

Практика оприлюднення звітів депутатами 7 фракцій суттєво різниться. Депутати трьох

¹⁸ ЗУ “Про статус депутатів місцевих рад” <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15>

¹⁹ Регламент Львівської міської ради VII скликання <https://www.lvivrada.gov.ua/informacia/reglament-rady>

фракцій оприлюднили усі звіти. Зокрема, шестеро депутатів Громадянської позиції опублікували індивідуальний текстовий звіт, Анатолій Забарилло оприлюднив звіт Секретаря ради про досягнення міста. Водночас у чотирьох представників фракції у профайлі досі розміщено проміжний звіт замість фінального. Ще одним прикладом слугують четверо депутатів фракції УГП, які, на відміну від попереднього року, розмістили однаковий фракційний звіт з індивідуальними досягненнями кожного з них. Вісім депутатів фракції ВО “Свобода” опублікували сім індивідуальних, тоді як Маркіян Лопачак розмістив фракційний статистичний звіт.

Фракція партії УКРОП оприлюднила індивідуальні звіти чотирьох депутатів, тоді як Богдан Гула розмістив у своєму профайлі річний звіт Івана Гринди. Четверо депутатів фракції партії Народний контроль опублікували індивідуальні звіти, тоді як Анна Мармуляк замість індивідуального звіту розмістила статтю з електронної газети “Акценти” No.5113, а Михайло Дідух не публікував жодного звіту.

З-поміж десяти депутатів фракції партії БПП “Солідарність” шестеро опублікували текстовий індивідуальний звіт, тоді як Петро Адамик – фракційний. Натомість Григорій Козловський, Юрій Моравецький і Володимир Роп’як не оприлюднили річних звітів. Паралельно з текстовими звітами, дев’ять депутатів фракції партії БПП “Солідарність”, крім Уляни Пак, також розмістили фрагменти відео про свої окремі досягнення у 2017 році.

Вісім депутатів фракції партії Об’єднання “Самопоміч” опублікували текстові індивідуальні звіти, а саме: Роман Федішин, Орися Богун, Олег Васишин, Юрій Мельник, Олена Пасевич, Ольга Посипанко, Оксана Рубай і Юлія Хомчин. Проте 16 їхніх колег не оприлюднили жодного звіту. Серед них Олег Береза, Любов Давидович, Андрій Дворакевич, Оксана Динік, Вікторія Довжик, Богданна Зубрицька, Тетяна Іванів, Тарас Кльофа, Максим Коляда, Ігор Корончевський, Володимир Крицак, Христина Паньків, Андрій Пундор, Ігор Стояновський, Андрій Шевців і Олег Шмід. Крім цього, на відміну від попереднього року на Інформаційному порталі та партійному сайті Об’єднання

“Самопоміч” не вдалося знайти річного звіту фракції, який під час минулорічного моніторингу частина з депутатів записувала собі в актив як приклад дотримання обов’язку щорічного звітування.

Таблиця 6. Фракційна структура оприлюднених щорічних звітів за 2018 рік

Фракція	Звіти				
	Опубліковані	Текстові		Відео	Неопубліковані
		індивідуальні	фракційні		
Об’єднання “Самопоміч”	8	8	0	0	16
БПП “Солідарність”	7	6	1	9	3
ВО “Свобода”	8	7	1	0	0
Громадянська позиція	7	7	0	0	0
Народний контроль	4	4	0	0	2
УКРОП	4	4	0	0	1
Українська галицька партія	4	0	4	0	0
Всього:	42	36	6	9	22

Попри покращення кількісних показників щорічного звітування, залишається багато проблем щодо якісного змістового наповнення звітів та їх відповідності вимогам законодавства. У відповідності до частини другої стаття 16 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” “звіт депутата місцевої ради повинен містити відомості про його

діяльність у раді та в її органах, до яких його обрано, а також про його роботу у виборчому окрузі, про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання, про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів, а також доручень виборців свого виборчого округу”²⁰.

Аналіз змісту звітів свідчить, що більшість львівських депутатів підійшли до обов’язку звітування надто формально, не задумуючись про змістовне розкриття результатів своєї роботи. Здебільшого депутати обмежуються лише досягненнями в межах певного округу або ж у певній сфері, в якій спеціалізуються. Так, наприклад, звіти більшості депутатів від фракції Громадська позиція є проміжними і неконкретними, де вказано лише їхні окремі досягнення в окрузі. Серед членів фракції вимог закону частково дотримались Роман Іванців, дещо менше – Ірина Сердюк. Усі звіти депутатів фракції УКРОП також не відповідають вимогам закону і найчастіше згадують лише про роботу в окрузі або ж про особисті досягнення. З-поміж депутатів фракції ВО “Свобода” достатньо змістовний звіт оприлюднив Андрій Карбовник і дещо менше – Андрій Рікота, Тарас Гупало, Володимир Гринишин. Депутати від фракції Народний контроль також переважно зосередились на досягненнях у виборчому окрузі. Не відповідають вимогам закону і більшість звітів депутатів від БПП “Солідарність”. Найбільш повними і інформативними є звіти Сергія Іваха, Віталія Свіщова, менше – Уляни Пак і Остапа Доскіча. Серед звітів депутатів фракції Об’єднання “Самопоміч” таким, що може відповідати вимогам закону є звіт Олени Пасевич. Ольга Посипанко також має достатньо докладний звіт, але він містить менше інформації про роботу в окрузі. Загалом, депутати від цієї фракції підготували або дуже стислі або дуже розлогі звіти, в яких вони зосереджують увагу на одному аспекті своєї діяльності (здебільшого, на роботі в окрузі). Депутати від фракції Української галицької партії оприлюднили інформативний, повноцінний фракційний звіт. У ньому вони детально розповіли про діяльність в округах, роботу в комісіях та діяльність депутатів у раді та її органах.

²⁰ ЗУ “Про статус депутатів місцевих рад” <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15>

Ще одна актуальна проблема звітування полягає у тому, що лише дещо більше половини (25 обранців) від тих депутатів, які оприлюднили звіт, провели його публічну презентацію чи обговорення. Таким чином у частині підзвітності депутатському корпусу Львівської міської ради ще потрібно докласти багато зусиль для покращення показників оприлюднення, публічного обговорення та змістовного наповнення щорічних звітів.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

Інформування про діяльність депутатів

У відповідності до пункту 2 частини першої статті 10 ЗУ “Про статус депутатів місцевих рад” депутат зобов’язаний **“не рідше одного разу на півріччя інформувати** виборців про роботу місцевої ради та її органів, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, інших місцевих програм, місцевого бюджету, рішень ради і доручень виборців”²¹.

Ця, дещо доповнена норма закону, також міститься у пункті 1.5. частини першої статті 8 Ухвали ЛМР “Про регламент Львівської міської ради 7-го скликання”, де зазначено, що депутат зобов’язаний **“не рідше одного разу на півріччя, в обраний депутатом спосіб, інформувати** виборців про роботу місцевої ради та її органів, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, інших місцевих програм, місцевого бюджету, рішень ради і доручень виборців”²².

Від часу презентації фінального звіту минулорічної моніторингової кампанії «Атестація депутатів місцевих рад» кількість обранців, які мають власну сторінку у мережі Facebook залишається без змін: 58 з 64-х депутатів. Частина львівських депутатів активізувала роботу в інформаційному просторі. Так, соціальні мережі все частіше використовують для комунікації із виборцями та для інформування про поточні ініціативи, результати своєї діяльності. Разом з тим цими інструментами користуються переважно молоді депутати, тоді як старше покоління для інформування використовує можливості Інформаційного порталу, партійні інтернет-ресурси або традиційний спосіб – партійну газету, що з роками стає все більшим атавізмом.

Усі депутати-користувачі Facebook зареєстровані там як приватні особи та, на відміну від народних депутатів України, не створюють окремих сторінок публічних осіб. Таким чином, контент, який депутати Львівської

²¹ ЗУ “Про статус депутатів місцевих рад” <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15>

²² Регламент Львівської міської ради VII скликання <https://www.lvivrada.gov.ua/informacia/reglament-rady>

міської ради поширюють через власні облікові записи не поділяється на професійний та особистий.

Серед львівських депутатів активний зворотній зв'язок з виборцями через соціальні мережі переважно підтримують молоді місцеві обранці: Любомир Босаневич, Валерій Веремчук, Тарас Ворко, Юлія Гвоздович, Тарас Гупало, Михайло Дідух, Вікторія Довжик, Остап Доскіч, Ігор Дякович, Ігор Зінкевич, Сергій Івах, Андрій Карбовник, Ірина Оршак, Уляна Пак, Олена Пасевич, Ольга Посипанко, Андрій Пундор, Оксана Рубай, Віталій Свінціцький, Віталій Свіщов, Ігор Телішевський, Юлія Хомчин, Андрій Шевців, Тарас Чолій.

Окрім депутатів, порівняно з 2017 роком, інформаційну діяльність поживали політичні партії. Такі фракції як Народний контроль і Українська галицька партія, і дещо менше УКРОП і Громадянська позиція ще від часу презентації проміжних результатів моніторингу у кінці 2017 р. розпочали періодично нагадувати виборцям про дату, час і місце проведення прийомів громадян. Роблять це переважно на власних сторінках або сторінках партій у соціальній мережі Facebook, а також почали час від часу розміщувати такі повідомлення на Інформаційному порталі ЛМР.²³ Поява цієї практики не в останню чергу пов'язана із загальними та персональними рекомендаціями, які були підготовлені окремо для фракцій та депутатів за підсумками минулорічної Атестації.

²³ Наприклад, <http://bit.ly/2LVVNyo>, <http://bit.ly/2KqUAca>, <http://bit.ly/2viEhtB>, <http://bit.ly/2OGSGrD>, <http://bit.ly/2viUL54>, <http://bit.ly/2vCHHqB>